

Олена Довгопола

До проблем кооперації

Діячі кооперативного руху Галичини (1873 - 1939): Біобібліограф. покажчик / Міністерство сільського господарства і продовольства України, Наукова бібліотека Львівського державного сільськогосподарського ін-ту; Укладач Л.А.Пинда. - Львів, 1995. - 76 с.

Міжнародна конференція «Проблеми кооперації в сільському господарстві» (22 - 24 травня 1995 р., Львів) відбулася під гаслом - «В об'єднанні власних сил до добра і краси». Формування ринкових відносин, існування різних форм власності на селі надає актуальності вивчення спадщини діячів кооперативного руху.

До форуму директор наукової бібліотеки Львівського державного сільськогосподарського інституту Л. Пинда підготувала біобібліографічний покажчик «Діячі кооперативного руху Галичини (1873 - 1939)». Відбитий у ньому науково-практичний досвід галицької кооперації даст змогу використати його в сучасних умовах.

У процесі підготовки покажчика визначено хронологічні рамки, які обґрунтуються законом Австро-Угорщини 1873 р. про добровільні організації. Закон сприяв тому, що в Західній Україні, що входила до цієї імперії, було створено високоцент-

ралізованиі організації українських кооперативів різних форм (Маслосоюз, Центробанк, Центросоюз, Народна торгівля та ін.), які проіснували до 1939 р. Очолювали їх структуру Ревізійний союз українських кооперативів.

Література, документи про українську кооперацію до 1989 р. знаходилась у спецфондах, нищилася цензурою. Єдиним джерелом для дослідників кооперативного руху були добре розроблені праці наших співвітчизників - смігрантів І. Витановича та А. Качора.

Покажчик Л. Пинди сприятиме введенню в науковий і культурний обіг колишніх спецфондів, а також дасть змогу широко популяризувати видання української діаспори. Він містить відомості про 22 діячів галицької кооперації. Подаються їх біографії, список публікацій, куди ввійшли праці, випущені окремими виданнями, і статті з часописів. Слід зазначити, що в рубрику *Статті з часописів* включено в основному кооперативні журнали Галичини.

Список діячів галицької кооперації не претендує на вичерпність. Сюди ввійшли найвідоміші особистості, які змогли поєднати наукові розробки з практичною діяльністю в кооперації. Матеріал систематизовано згідно з організаційною структурою української кооперації Галичини: *Головні організатори та ідеологи кооперативного руху*: І. Витанович, А. Жук, К. Коберський, О. Лушкай, В. Навроцький, Є. Олесницький, Ю. Павликівський, Є. Храпливий; *Маслосоюз*: О. Бачинська, О. Гарасевич, А. Качор, А. Мудрик, О. Нижанківський, А. Палій, М. Хронов'ят; *Центробанк*: Т. Кормош, Є. Кузик, К. Левицький, К. Паньківський; *Народна торгівля*: В. Нагірний, І. Петрушевич; *Центросоюз*: Д. Коренець.

У межах розділу прізвища авторів подано за абеткою. Їхні публікації - в хронологічному порядку. Видання, що мають повний бібліографічний опис, переглянуті *de visu*. При неповному бібліографічному описі публікацій, як зазначає укладач, додатково переглядалися довідкові та бібліографічні видання.

У покажчуку простежується спільність, що об'єднує лідерів галицької кооперації: християнська мораль, європейська вища освіта, глибоке розуміння проблем селянства. Значну увагу в праці приділено фактографічному матеріалу. Передмову до неї написано д-ром скон. наук Г. Чесревком. До покажчика також включені: кооперативний марш (на слова А. Курдідика); організаційну структуру української кооперації Галичини 1939 р.; статі організації на початок 1938 р.; кооперативні часописи Галичини; дати з історії кооперації.

Недоліки посібника: відсутність «літератури про особу», фотографій. Зокрема, небагатий науково-довідковий апарат. Немає предметного покажчика. Однак це не зменшує актуальності теми рецензованої праці, яка, безсумнівно, є початком розробок у важливій царині нашої історії.

Галина Швецова-Водка

Історико-теоретичне дослідження документальних джерел наукової інформації

Кулешов С.Г. Документальні джерела наукової інформації: поняття, типологія, історія типологічної схеми. - К.: УкрІНТЕІ, 1995. - 190 с.

Головний напрям досліджень С. Кулешова добре знайомий читачам «Бібліотечного вісника» [1]. Безумовно, статті в цьому журналі були не першими спробами автора розв'язати проблеми документології. Спеціалістам відомо чимало його праць з цієї галузі. Серед найвагоміших - преприти [2] та навчальний посібник [3].

Отже, ідеї Кулешова щодо головних проблем типології та історії документальних джерел наукової інформації

(ДДНІ - таке скорочення пропонує вченій) не є несподіванкою. І все ж вихід у світ його нової праці - подія в науковому житті.

У монографії не тільки об'єднано висловлювані раніше положення, а й надано їм нового статусу, приведено в систему, в якій все взаємопов'язане. Про це свідчить перелік головних розділів книги: 1. Складові та сутність поняття «документальне джерело наукової інформації»; 2. Класифікації та типологія сучасних ДДНІ; 3. Типологічна схема ДДНІ як об'єкт історичного дослід-

ження; 4. Передісторія, формування і розвиток лінійної типологічної схеми ДДНІ; 5. Становлення і розвиток системної типологічної схеми ДДНІ.

Праця є підсумком значного теоретико-історичного дослідження, тому, можливо, декому вказані назви розділів можуть здатися націло теоретизованими. Але ж у цьому й полягають особливості жанру даної праці. До речі, саме про них тобто про особливості різних жанрів наукових праць, і йдеється в монографії. Гадаємо, що це пояснення приверне до книги С. Кулешова увагу як бібліотекарів,

© Швецова-Водка Галина Миколаївна, Київ, 1996